

Elfogadta tegnap a kormány az öregségi juttatások új rendszerét meghatározó jogszabályjavaslatot

A parlament dönt a nyugdíjtörvényről

A parlament kezében a nyugdíjak sorsa, miután a szociálliberális kormány tegnapi ülésén elfogadta a nyugdíjtörvény tervezetét. A jogszabály költségvetésre gyakorolt hatása kapcsán másként számol a pénzügyi és a munkaügyi minisztérium, annyi viszont biztos, hogy mindkét forgatókönyv szerint jelentős összegeket fog elvonni az állami büdzséből.

Szakaszonként léptetik hatályba az új nyugdíjtörvény előírásait, a nyugdíjpont értéke 2019-ben 1265 lej, 2020-ban 1775 lej, 2021-ben pedig 1875 lej lesz – jelentette be Viorica Dăncilă miniszterelnök a tegnapi kormányülésen, amelyen a bejelentések értelmében el is fogadták a jogszabályjavaslatot, így az hamarosan a parlament elé kerül megvitatásra. Mint a kormányfő kiemelte: a jogszabály „szilárd elveken nyugszik” költségvetési szempontból, és a kormány konzultált annak előírásairól a munkáltatói szövetségek és a szakszervezetek képviselőivel egyaránt.

A pénzügyminisztérium számításai szerint az elkövetkező négy év alatt mintegy 80 milliárd lejt von el az állami költségvetésből a nyugdíjtörvény, amennyiben a kormány által elfogadott formában megy át a parlamenten. A számításokat a pénzügyminisztérium végezte el. Mint Eugen Teodorovici, a tárca vezetője egy keddi este, a román közszolgálati csatornának adott in-

terjúban ifejtette, 2020-ban a jogszabály költségvetésre gyakorolt hatása 9 milliárd lej, 2021-ben pedig 29 milliárd lej lesz, míg 2022-ben meghaladja majd a 40 milliárd lejt. A tárca vezető hozzátette: jövőre mintegy 700 millió lejjel számolnak, miután nő a nyugdíjpont értéke. „Az összeg nagyon nagy. Liviu Dragnea pártelnök azt mondta, ez kihívás. Én azt hiszem, hogy a legnagyobb kihívás” – ismerte el Teodorovici, hozzátéve azonban, hogy ő maga nem aggódik, szerinte a gazdaság elő tudja teremteni a szükséges összegeket.

Vasilescu sem aggódik

Nem kell új adókat és illetékeket kivetni annak érdekében, hogy ki lehessen fizetni a megemelt összegű nyugdíjakat, és nem is kell máshonnan elvonni anyagi erőforrásokat, amennyiben a bruttó hazai termék évről évre nőni fog, mi pedig az Országos Előrejelzési Bizottság adatai mentén dolgoztunk, amely mostanáig soha nem tévedett – szögezte le egy tegnapi tévés nyilatkozatban Lia Olguța Vasilescu munkaügyi miniszter is. A tárca vezető különben úgy számol, hogy a nyugdíjtörvény jövőre 8,4 milliárd lejt, 2020-ban 24,8 milliárd lejt, 2021-ben 58 milliárd lejt, 2022-ben pedig 84 milliárd lejt von el a költségvetésből. „Nagy növekedés van 2021-től, mert akkortól kezdődik el az új számítási mechanizmus, addig az Országos Nyugdíjpénztár szakembereinek valamennyi nyugdíjat át kell számolniuk” – emelte ki Vasilescu. Mint részletezte, éppen azért nem



FOTÓ: GECSÉ NOÉMI

Lassú az átszámolás. 2022-ig szakaszonként nőnek a nyugdíjak

lehetett már 2019-től alkalmazni az új nyugdíjtörvényt, mivel az átszámolás rengeteg erőfeszítést igényel, hiszen a jogszabály életbelépésével a prémiumokat vagy éppen a 13. fizetést is figyelembe fogják venni a nyugdíjak kiszámításakor. „Egy szakember naponta átlagosan 8 iratcsomót tud kiszámítani. 5 millió nyugdíjasról beszélünk” – hangsúlyozta a munkaügyi miniszter.

Beszélt ugyanakkor arról is, hogy a pénzügyminisztériumhoz a nyugdíjtörvény négy változatát küldték el arra vonatkozóan, hogy mi történik a juttatással 2022. után. „Eredetileg úgy volt, hogy az inflációs rátával igazítjuk ki. A nyugdíjasok szövetségével, a szakszervezetekkel és valamennyi érintettel folytatott egyeztetések nyomán több verzió született. Örülök, hogy a pénzügyminisztérium a legjobbat választotta. Ennek értelmében az inflációs rátával való kiigazítás mellett előírja még azt is, hogy az országos bruttó átlagbér reálnövekedése mértékének 50 százalékával is emelni kell a nyugdíjakat” – mondta el Vasilescu.

A munkaügyi miniszter egyébként nem aggódik amiatt, hogy Klaus Johannis államfő esetleg nem hirdetné ki a nyugdíjtörvényt, miután az átmegegy a parlamenten is.

Mi változik?

Hogy végül milyen formában kerül a parlament elé a nyugdíjtörvény, tegnapi lapzártánkorkor még nem lehetett tudni. A korábbi bejelentések értelmében viszont a jogszabályjavaslat négy alapelve épül. A hozzájárulás elvére, miszerint a kifizetés a hozzájárulás függvényében történik; az egyenlőség elvére, azaz azok a nyugdíjasok, akik ugyanannyit dolgoztak, de eltérő időpontban vonultak nyugdíjba, azonos pénzösszeget kapnak. Szempont a társadalmi szolidaritás elve, azaz az aktív dolgozó réteg a nyugdíjalaphoz való hozzájárulással fenntartja a nyugdíjas generációt; továbbá az elvülhetetlenség elve, vagyis a nyugdíjhoz való jog nem évül el. A közvitára bocsátott törvénytervezet leszögezte: egyetlen jelenlegi nyugdíj összege sem csökkenhet.

A tervezet újdonságai közé tartozik, hogy a mesteri és doktori képzés éveit hozzájárulási időszaknak tekintik az érvényben lévő jogszabályba is belefoglalt egyetemi képzés, sorkatonai szolgálat, rokkantsági nyugdíj, betegszabadság, gyermeknevelési szabadság, munkanélküliségi segély, deportálás, valamint politikai fogság ideje mellett. A nem kontributív időszak be-

leszámolásának feltétele, hogy a hozzájárulási időszak legalább 15 év legyen. A törvénytervezet fenntartja a fakultatív járulékfizetés lehetőségét a módosítással, hogy míg eddig csak öt egymást követő évet lehetett visszamenőleg befizetni, a jövőben, öt éves korlátig, bármelyik nem kontributív időszak befizethető. A befizetés több részletben is történhet, de ez nem tarthat a szerződés megkötésének pillanatától számított egy évnél tovább. Ha ez alatt nem fizették be a teljes összeget, a befizetett részösszeget tekintik hozzájárulásnak. A tervezet szerint továbbra is négy típusú nyugdíj lesz: az öregségi, az előzetes, a rokkantsági és az utódlási nyugdíj. Az öregségi nyugdíj esetében teljesíteni kell a nyugdíjkorhatárra és a szükséges szolgálati időre vonatkozó feltételeket. Kivételként a jelenlegi előzetes (teljes összegű) nyugdíj öregségi nyugdíjjá válik, azaz azok a személyek, akik több mint nyolc évvel túlteljesítették a törvény által előírt teljes szolgálati időt, öt évvel azelőtt kérhetik nyugdíjazásukat, hogy elérték a nyugdíjkorhatárt. Ugyanakkor ebben az időszakban összevonható a bér a nyugdíjjal. Egy másik újdonság, hogy azok a nők, akik legalább 15 év szolgálati idővel rendelkeznek, és felneveltek legalább három gyermeket (16 éves korig), hat éves korekvedezménnyel mehetnek nyugdíjba. Ehhez a negyedik gyerek után hozzáadódik még egy-egy év kedvezmény minden további gyermekért.

A minimálnyugdíjat az aktuális év országos bruttó minimálbéréből számolják ki. Azok a személyek, akik legalább 15 év szolgálati idővel rendelkeznek, az országos bruttó minimálbér 45 százalékát kapják, amelyhez hozzáadnak még 1 százalékot minden 15 fölött teljesített szolgálati évről. Azok a személyek, akiknek szolgálati ideje 10 és 15 év közé esik, az országos bruttó minimálbér 40 százalékát kapják, amelyhez hozzáadnak még 1 százalékot minden 10 fölött teljesített szolgálati évről.

KRÓNIKA

A nyugdíjasok elégedetlenek

Az előzetes bejelentéseknek megfelelően több mint 100 nyugdíjas vonult tegnap 11 óra körül a bukaresti Győzelem térre, amiatt elégedetlenek, hogy a kormány nem hallgatta meg álláspontjukat, továbbá a nyugdíjtörvényben nem írta elő a nyugdíjak 45 százalékos emelését, pedig elmondásuk szerint erre volt ígéret a kormányprogramban.

Székelyföldi pityóka: a rossz beárazás miatt nem lehet hosszú távra tervezni

Óriási áringadozások hátráltatják a nyereséges burgonyatermesztést a Székelyföldön, egyik évről a másikra háromszorosára emelkedhet, de le is csökkenhet a termény ára, így a gazdák nem tudnak hosszú távra tervezni – hangzott el a Romániai Magyar Közgazdász Társaság (RMKT) sepsiszentgyörgyi tándorgyülésének mezőgazdasági témájú szekcióülésén. Kőnczei Csaba, a Kovászna megyei mezőgazdasági igazgatóság vezetője rámutatott, Háromszéken jók a természeti adottságok a krumplitermesztésre, sok családnak jelent bevételi forrást ez a kultúra, ám gondot jelent az árképzés módszere. Tavaly például 25 bani volt egy kilogramm burgonya, idén viszont 1-1,20 lejt is elkérnek érte, a kiszámíthatatlanság viszont mindenkinek rossz.

Mint a szakember részletezte, a kis- és közepes gazdák vannak többen, ők alakítják az árakat, de nem számolnak önköltségi árat, vesztéssel termelnek, a jövedelem számukra a területalapú támoga-

tás. „A kisgazdák legtöbbször már a föld végéről eladják a krumplit, ki sem számolják, mekkora árat kellene kérniük, hogy nyereségük le-

gyen, mennyit költöttek vetőmagra, a megművelésre” – ecsetelte a tapasztalatokat. Ez viszont – tette hozzá – megnehezíti a termelést

FOTÓ: GECSÉ NOÉMI



A kisgazdák legtöbbször már a termőföld végéről eladják a krumplit

üzletszerűen végző nagygazdák helyzetét, hiszen ők korszerű technológiát használnak, nagy befektetéssel érnek el eredményt.

Bartha János az egyik háromszéki mezőgazdasági nagyvállalkozás tulajdonosa elmondta, hektáronként 15-30 ezer lej is lehet a befektetés, így lehet, hogy a kisebb termelőknek elég az 50 banis kilogrammonkénti ár, ám ez a nagyoknak mindenképpen veszteséget jelent. „A pityóka a gazdagok kultúrája, és a szegények eledel” – vallja Bartha, aki szerint az lenne a megoldás, ha a kisebb termelők szövetségbe tömörülve ráállnának a jó minőségű étkezési krumpli termesztésére, és közösen értékesítenék a nagyáruházaknak. Amíg ez nem történik meg, évente megismétlődik, hogy minden szeptemberben, amikor pénzre van szükségük, potom áron eladják a pityókat.

Tánczos Barna szenátor, az RMDSZ mezőgazdasági szakpolitika azonban úgy véli, a gazdákat

csak a kényszer viszi rá a szövetkezésre. Az elmúlt években gyakran külső behatásra jöttek létre a Székelyföldön termelői és értékesítői szövetségek, ám ezeket szét is verték a nem megfelelő hozzáállással, a nem üzletszerű gondolkodás hiányával. „Amikor 1 lej volt a piacon a krumpli, akkor mindenki önállóan próbálta értékesíteni, amikor viszont harmadára csökkent az ár, a szövetkezettől várta, hogy jobb áron értékesítsen” – részletezte Tánczos Barna. A gondokat ecsetelve rámutatott: rendkívül polarizálódott a hazai mezőgazdaság, a termőföldek többségét a gazdák egy százaléka bírta, a sok kisgazda pedig kis területeken gazdálkodik. Meglátása szerint az is gondot jelent, hogy nem létezik középosztály, hiányoznak az integrátorok, a kis- és közepes gazdák által működtetett szövetkezetek és vállalatok, amelyek azt a hozzáadott értéket tudnák biztosítani.

BÍRÓ BLANKA